
**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

18 JANVIER 1991

PROPOSITION DE LOI

**visant à garantir un
revenu agricole familial**

(Déposée par M. Ducarme)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les négociations internationales sur le Commerce mondial (Uruguay Round) sont menées à l'encontre de l'agriculture européenne. L'absence de volonté manifeste des gouvernements européens de sauvegarder les principes fondamentaux de la politique agricole commune et l'abandon des responsabilités à la seule commission conduisent à une rupture profonde entre l'Europe et les agriculteurs.

Dès à présent, il est plus que probable que les moyens d'intervention de la section Garantie du FEOGA ne garantissent plus le prix des produits européens. La diminution des prix risque d'atteindre 30 %.

Les pays voisins n'hésitent pas à prendre des mesures compensatoires à celles prises par les instances européennes. Elles visent à en corriger les effets néfastes, notamment sur le revenu réel des agriculteurs. En Belgique, rien n'est fait en ce sens. La situation économique et sociale de notre agriculture ne cesse de se dégrader.

Un choix politique s'impose et doit se traduire dans les faits. A notre estime, il est primordial de garantir le revenu agricole familial.

Huit raisons fondamentales plaident pour cette garantie :

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1990-1991

18 JANUARI 1991

WETSVOORSTEL

**tot waarborging van het
gezinsinkomen voor landbouwers**

(Ingediend door de heer Ducarme)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wijze waarop de internationale onderhandelingen inzake de Wereldhandel (Uruguay Round) worden gevoerd, gaat in tegen de belangen van de Europese landbouw. De klaarblijkelijke onwil van de Europese regeringen om de grondbeginselen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid onverkort te handhaven, alsmede het afschuiven van de verantwoordelijkheden op de Commissie alleen, leiden tot een diepe breuk tussen Europa en de landbouwers.

Voortaan zullen de interventiemiddelen van de afdeling Garantie van het EOGFL hoogstwaarschijnlijk niet langer volstaan om de prijzen van de Europese produkten op peil te houden. Die prijzen dreigen met 30 % te worden verminderd.

Onze buurlanden aarzelen niet om maatregelen te nemen ter compensatie van de door de Europese instanties getroffen regeling. Daarmee willen ze de nadelige gevolgen van die regeling, met name voor de reële inkomens van de landbouwers, ondervangen. België doet niets op dat vlak. De sociaal-economische toestand van onze landbouwsector gaat steeds verder achteruit.

Een politieke keuze moet worden gemaakt en in een praktisch initiatief omgezet. Naar ons oordeel is het van primair belang dat het gezinsinkomen voor landbouwers wordt gegarandeerd.

Daarvoor pleiten acht fundamentele redenen :

1. Sur le plan économique, on est obligé de constater que :

— la loi de parité n'est pas appliquée. Il ne suffit pas de publier le rapport annuel de parité. Il faut en revenir à la volonté du législateur de fixer les moyens d'atteindre cette parité. Le non-respect de cette volonté se solde par de fortes disparités entre les revenus des agriculteurs et les revenus dans les autres secteurs de l'économie;

— tous les accords internationaux sont néfastes à l'agriculture belge. Tant au niveau européen que mondial, les décisions prises sont le résultat d'accords globaux n'incluant pas l'agriculture dans les choix stratégiques d'échanges. Il s'ensuit une diminution des revenus des agriculteurs, ce qui ne manque pas d'entraîner de nombreuses cessations d'activité;

— l'ouverture des marchés de l'Est crée une nouvelle concurrence. L'arrivée sur le marché intra-européen des productions des pays de l'Est, alors que l'Europe est déjà confrontée à des surplus en matière de production laitière, de viande ou de céréales, tend encore à entraîner des baisses de prix pour les producteurs.

— la production alimentaire doit être sauvegardée. Il est essentiel — et c'est le fait même des traités ayant amené la politique agricole commune — de sauvegarder notre production alimentaire.

2. Sur le plan social, il est indispensable :

— de maintenir l'exceptionnel savoir-faire de nos agriculteurs, sans qui plus aucune garantie ne peut être donnée quant à l'alimentation de la population. L'agriculture familiale a prouvé sa raison d'être. Il nous appartient de faire en sorte de la maintenir;

— de respecter la profession d'agriculteur. Celle-ci est évidemment essentielle. Il convient de continuer à le lui témoigner concrètement;

— de conserver un équilibre socio-économique cohérent dans les territoires ruraux et agricoles. Les attaques incessantes dont est victime l'agriculture, principalement dans le sud du pays, entraînent progressivement l'abandon des terres. Les conséquences peuvent être désastreuses pour la catégorie sociale des agriculteurs obligés d'abandonner leur ferme pour se tourner vers une problématique reconversion dans les villes. C'est la structure sociale même qui est en danger;

— d'empêcher la désertification des zones les plus pauvres. L'abandon des terres aura des répercussions importantes sur les grands équilibres naturels.

Ce double constat oblige à prendre des initiatives dans le but d'assurer à nos agriculteurs les revenus

1. Uit een economisch oogpunt moet worden geconstateerd dat :

— de pariteitswet niet wordt toegepast. Het volstaat niet dat jaarlijks het pariteitsverslag wordt uitgebracht. De wil van de wetgever, met name dat de middelen voor de totstandbrenging van deze pariteit moeten worden vastgesteld, moet opnieuw aan bod komen. Gebeurt dat niet, dan ontstaan er aanzienlijke verschillen tussen de inkomens van de landbouwers en die van de overige economische sectoren;

— alle internationale overeenkomsten nadelig zijn voor de Belgische landbouwsector. Zowel in Europees als in wereldverband komen de beslissingen voort uit allesomvattende overeenkomsten waarin bij het bepalen van de handelsstrategieën met de landbouw geen rekening wordt gehouden. Dientengevolge daalt het inkomen van de landbouwers, hetgeen er onvermijdelijk toe leidt dat velen onder hen hun bedrijfsuitoefening staken;

— tengevolge van het openstellen van de Oosteuropese markt een nieuwe concurrentie ontstaat. Doordat Oosteuropese produkten op de intra-Europese markt worden gebracht, terwijl Europa al met melk-, vlees- of graanoverschotten te kampen heeft, dalen de prijzen voor de producenten nog meer;

— de voedselproductie moet worden veilig gesteld. De vrijwaring van onze voedselproductie is van essentieel belang; zulks is overigens vastgelegd in de verdragen die tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid hebben geleid.

2. Uit een sociaal oogpunt is het volstrekt noodzakelijk :

— terdege rekening te houden met de uitzonderlijke vakkennis van onze landbouwers, zonder wie de voedselvoorziening van de bevolking in het gedrang komt. De op gezinsleest geschoeide landbouw heeft zijn bestaansrecht bewezen. Wij moeten ervoor zorgen dat hij niet teloorgaat;

— het beroep van landbouwer, dat vanzelfsprekend van wezenlijk belang is, met eerbied te behandelen. De landbouwer moet daar blijvend en op tastbare wijze het bewijs van krijgen;

— in de rurale en landbouwgebieden een samenhangend sociaal-economisch evenwicht te handhaven. De niet aflatende kritiek op de landbouw, met name in het zuiden des lands, leidt ertoe dat steeds meer landbouwers hun akkers achterlaten. De gevolgen kunnen voor de landbouwers als bevolkingsgroep catastrofaal zijn, aangezien zij genoodzaakt worden hun hoerderijen te verlaten en zich in de steden voor te bereiden op een vaak onzekere omschakeling. De maatschappelijke structuur zelf komt daardoor in gevaar;

— de armste gebieden tegen verval te behoeden. Het feit dat landbouwers hun landerijen braak moeten laten liggen, zal zware en nadelige gevolgen op de grote evenwichten in de natuur hebben.

Deze tweeledige vaststelling noopt ons ertoe initiatieven te nemen, teneinde het recht van onze land-

décents auxquels ils ont droit. C'est l'objet même de l'actuelle proposition de loi. Il sera ainsi possible de maintenir l'agriculture familiale et de corriger les effets pervers des accords internationaux et leurs conséquences.

Aux termes de la présente proposition de loi, le Gouvernement sera tenu chaque année :

1. de procéder à un examen du revenu réel des agriculteurs belges, notamment sur base du rapport de parité;

2. en fonction de cet examen, d'adapter les taux en cours des subventions-intérêts aux investissements;

3. de fixer des barèmes fiscaux forfaitaires adaptés à la situation;

4. d'adapter la fiscalité indirecte des agriculteurs;

5. après concertation avec les organisations professionnelles, de diffuser auprès des services généraux et des services régionaux de taxation et de perception, une circulaire précisant clairement les directives particulières à prendre envers les agriculteurs. Cette circulaire sera co-signée par le Ministre des Finances et le Ministre de l'Agriculture.

L'objectif de cette proposition est ainsi de garantir aux agriculteurs des revenus décents, adaptés annuellement à la conjoncture nationale et internationale et aux conditions climatiques.

Il devrait ainsi être possible de maintenir dans notre pays une agriculture de qualité.

D. DUCARME

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Pour le 6 janvier de chaque année, il est procédé à un examen du revenu réel des agriculteurs par zone fiscale. Le rapport déposé par le gouvernement est établi sur base du rapport de parité et des notes d'analyse des organisations professionnelles.

Art. 2

Au 15 février, le gouvernement dépose au Parlement ses propositions garantissant le revenu agricole familial.

Ces propositions concernent impérativement :

1. l'adaptation des taux des subventions-intérêts aux investissements;

2. les taux des barèmes fiscaux forfaitaires;

bouwers op een behoorlijk inkomen te garanderen. Dat is het doel van dit wetsvoorstel. Zodoende zal de op gezinsleest geschoeide landbouw in stand kunnen worden gehouden, en zullen de kwalijke gevolgen van de internationale overeenkomsten kunnen worden tenietgedaan.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de Regering te verplichten elk jaar :

1. het reële inkomen van de Belgische landbouwers, met name op grond van het pariteitsverslag, aan een onderzoek te onderwerpen;

2. rekening houdend met dat verslag de lopende tarieven van de rentetoelagen voor investeringen aan te passen;

3. op de situatie afgestemde forfaitaire belasting-schalen vast te stellen;

4. de voor de landbouwers geldende indirecte belastingen aan te passen;

5. na overleg met de beroepsorganisaties, aan de algemene en de gewestelijke diensten voor de aanslag en de inning van de belastingen een omzendbrief te sturen, waarin duidelijk wordt bepaald welke bijzondere richtlijnen voor landbouwers moeten worden uitgewerkt. Die omzendbrief wordt door de Minister van Financiën en de Minister van Landbouw medeondertekend.

Ons voorstel heeft tot doel de landbouwers een behoorlijk inkomen te garanderen, dat jaarlijks aan de nationale en internationale conjunctuur, alsmede aan de weersomstandigheden wordt aangepast.

Op die manier moet het mogelijk zijn in ons land een kwalitatief hoogstaande landbouw te handhaven.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Tegen 6 januari van elk jaar wordt het reële inkomen van de landbouwers per belastingzone aan een onderzoek onderworpen. Aan het door de Regering uitgebrachte verslag liggen het pariteitsverslag en de analyzenota's van de beroepsorganisaties ten grondslag.

Art. 2

Op 15 februari dient de Regering bij het Parlement haar voorstellen met het oog op het garanderen van het gezinsinkomen voor landbouwers in.

In die voorstellen moeten vervat zijn :

1. de aanpassing van de tarieven van de rentetoe-lagen voor investeringen;

2. de aanslagvoeten van de forfaitaire belasting-schalen;

3. l'adaptation des taux de fiscalité indirecte appliquée aux biens, matériaux et matériels agricoles.

Art. 3

Une circulaire ministérielle, établie en concertation avec les organisations professionnelles, précisera clairement les directives particulières à prendre envers les agriculteurs. Cette circulaire sera co-signée par le Ministre des Finances et le Ministre de l'Agriculture et sera diffusée auprès des services généraux et des services régionaux de taxation et de perception, avant le début de chaque exercice fiscal.

12 décembre 1990.

D. DUCARME

3. de aanpassing van de aanslagvoeten der indirecte belastingen die op landbouwgoederen, -grondstoffen en -materieel van toepassing zijn.

Art. 3

In een in overleg met de beroepsorganisaties opgestelde ministeriële omzendbrief wordt duidelijk bepaald welke bijzondere richtlijnen voor landbouwers moeten worden uitgewerkt. Die omzendbrief wordt door de Minister van Financiën en de Minister van Landbouw medeondertekend en voor het begin van elk belastingjaar aan de algemene en de gewestelijke diensten voor de aanslag en de inning van de belastingen gezonden.

12 december 1990.

